A°. 1828. N°. 35.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 30 Augustus.

NEDERLANDEN.

BREDA den 29 Augustus.

Op het voetspoor der twee voorgaande jaren, heeft alhier ter stede, ter gelegenheid van den geboorte-verjaardag van Z. M. onzen geliefden Koning, in de zaal van den Schouwburg, weder de plegtige uitreiking plaats gehad der eermetalen en vereerende getuigschriften aan de meest gevorderde Kweekelingen van dezer stads Teeken-Instituut toegekend.

Nadat door den Edel Achtbaren Heer *F. A. Werden*, Wethouder dezer Stad, als President der commissie van directie over gemelde Instituut, de plegtigheid was geopend, waarbij tevens regtmatige hulde werd bewezen aan de nagedachtenis van wijlen den verdienstelijken Heer *A. Oukoop*, in leven Secretaris dezer stad en medelid der Commissie, aan wiens kunde en ijverige medewerking de dadelijke gelukkige uitslag dezer inrigting, grootendeels is toeteschrijven, werd door den Heer *W. Verlegh*, Stedelijken Ontvanger alhier, en waardig opvolger van dien werkzamen voorganger, verslag gedaan van den tegenwoordigen staat van het Instituut, waaruit bleek, dat hetzelve sedert den laatst voorgaanden cursus met 39 kweekelingen was vermeerderd en het gezamenlijk getal voor de beide vakken van onderwijs, thans niet minder dan 171 bedroeg. — Waarna gedachte Commissie door den Edel Achtbaren Heer Mr. *J. F. de Roij*, Burgemeester dezer stad, namens het Stedelijk bestuur, mede tegenwoordig, werd bedankt voor derzelver onvermoeide pogingen ter instandhouding en uitbreiding van deze zoo heilzame inrigting, waarvan het nut en goede strekking zich reeds in onderscheidene opzigten, gunstig doen gevoelen; met aanmaning en uitnoodiging, om op dit loffelijk voetspoor voorttegaan en alzoo den Ingezetenen de vruchten te doen plukken, voor de opofferingen welke van stads wege aanvankelijk ten deze zijn gedaan geworden en nog bij voortduring moeten plaats hebben.

Hierop werden door zijn Edel Achtb. de bekroonde kweekelingen met de eermetalen versierd, welke hunnen ijver in de opvolging der lessen en voorbeelden van de beide verdienstelijken onderwijzers *J. C. Huijsmans*, voor de handteekenkunde, en *J. J. Grootens*, voor de bouwkunde, hen had doen verwerven, onder welken de twee primussen van beide vakken, met 's Konings Medailje werden omhangen en met eene lauwerkroon omkranst, en welke beiden als ook nog sommige der andere gedecoreerde, daarteboven met de eereblijken van vorige jaren prijken mogten; wordende voorts aan de opvolgende meest gevorderden, vereerende getuigschriften uitgereikt, welke plegtigheid telkens met gepast muzijk werd afgewisseld.

Eindelijk werden de kweekelingen bij monde van den tegenwoordigen Secretaris en medelid der commissie den Heer *W. Verlegh* voren gemeld, bij eene opwekkende toespraak aangespoord, om zich de zoo gunstige gelegenheid ten nutte te maken, om zich te bekwamen in de door hun beoefend wordende vakken van het teekenkundig onderwijs, ten einde zich daardoor waardig te toonen de zorgen, bemoeijingen en opofferingen, welke ten hunnen beste worden aangewend en verder zijn voorgenomen, om zich zelven, der directie, het stedelijk bestuur, dezer stad, maar vooral ook den Koning tot eere te verstrekken, van wiens edele bezorgdheid voor den bloei der kunsten en wetenschappen, ons Vaderland gedurig meer de schoonste vruchten inoogst en die hetzelve tot een hooge trap van luister en aanzien beloven optevoeren!

Door den Heer President der Commissie werd daarop de plegtigheid toepasselijk gesloten en de zaal door de talrijke vergadering onder de muzijk van het orkest, in de beste stemming verlaten.

De bekroonde kweekelingen zijn de volgende:

EERSTE AFDEELING, Handteekenkunde.

Eerste klasse, *naar het Pleister.*

Isaac Johannes Grim, bekroond met de Koninklijke Medailje.
Johannes van Hooijdonk, met de Stedelijke Medailje.

TWEEDE KLASSE.

Hubertus Willem Nijs, Stedelijke Medailje.
Gerardus Schimmelpenning, Idem.

DERDE KLASSE.

Emile de Buck, Stedelijke Medailje.
Gerardus van Zuijlen, Idem.

VIERDE KLASSE.

Cornelis Bogaerts, Stedelijke Medailje.
Petrus Antonius Josephus Cuijpers, Idem.

Bloem- of Loofwerk.

Simon Janssen, Stedelijke Medailje.

VIJFDE KLASSE.

Johannes Leonardus Roost, Stedelijke Medailje.

ZESDE KLASSE.

Charles Beens, Stedelijke Medailje.

TWEEDE AFDEELING. Bouwteekenkunde.

EERSTE KLASSE.

Leonardus de Haan, bekroond met de Koninklijke Medailje.
Antonius Johannes Franciscus Cuijpers, Stedelijke Medailje.

TWEEDE KLASSE.

Johannes Koenen, Stedelijke Medailje.
Willem Slegtriem, Idem.

DERDE KLASSE.

Josephus Petrus Michielsen, Stedelijke Medailje.
Willem van den Kieboom, Idem.

— Vierde men gepasseerden Zondag, alom met geestdrift den heugchelijke 56en verjaardag van onzen beminden en geëerbiedigden Koning, ook binnen onze muren werd dezelve met warme deelneming en hartelijke vreugde gevierd. De vurigste dankzeggingen en gebeden, werden bij de openbare godsdienstoefeningen aan den Allerhoogsten opgezonden, voor het behoud en de verlenging van Hoogstdeszelfs dierbaar leven en gezondheid, voor den voorspoed zijner regering, de welvaart van het Vorstelijk Huis en de bloei van ons Vaderland. De God der liefde verhoore deze smeekingen! De aanzienlijke parade, gehouden door het alhier in garnizoen leggend korps Rijdende Artillerie en het Regement Zwitsers *von Ziegler* n°. 30, het spelen der klokken, en het wapperen der Nederlandsche vlag, zettede dezen feestdag niet weinig luister bij. Hierna had er een hartelijk Diner van Heeren Burgemeester, Wethouderen en verdere autoriteiten, ten stadhuize, en in het koffijhuis bij *L. Oers*, van heeren Militairen en verdere gasten, plaats. Onder afwisseling van heerlijk muzijk, bragt men, aan de welingerigte tafels, de welmenendste toasten aan Koning en Vaderland. Verder vierde men dezen heugchelijken dag met vernieuwden luister; 's Konings gekroonde naamcijfer prijkte voor het stadshuis en op den toren; en in het nabijgelegen dorp Ginneken, ten huize van *J. Blom*, werd een gedeelte van den nacht door een heerlijk Bal, alwaar een menigte Ingezetenen zamen gevloeid was, verder aan gepaste vreugde toegewijd.

— In de *Courier de la Meuse* lezen wij ten slotte over de organisatie der regterlijke magt onder andere het volgende:

„ Waar zal de zetel van het hooge geregtshof zijn? Sommige dagbladen hebben vermeld dat het 's Gravenhage zijn zou. Wij van onzen kant zouden hieraan volstrekt geen geloof slaan, zoo de ondervinding ons niet geleerd hadde wat wij te vreezen hebben. Bijna alle groote Staats-inrigtingen zijn in de Noordelijke Provincien gevestigd, ten zij de plaats bij de wet bepaald zij. Zoo bevindt zich *het Syndikaat* te Amsterdam, *de Rekenkamer* in den Haag, *de Munt* en *het Militair Geregtshof* te Utrecht. [Is er in Brussel ook geen munt?!] De Hollanders zijn dus oogenschijnlijk ten onzen nadeele bevoorregt, en zullen zij het ook nu weder in dit geval zijn? Het is te vreezen. Zoo men alleen naar reden en billijkheid te rade ging, zou *het Hoog Geregtshof* zich, zoo veel mogelijk, in het middelpunt van het Rijk bevinden, en wel in eene stille, van het hof eenigzins verwijderd, en gemakkelijk te naderen, stad. Het zou dus noch 's Gravenhage noch Brussel zijn; hoofdsteden zijn hiertoe ongeschikt. *Maar het zou ook in geene vesting wezen*; het geruisch der wapenen, het gezigt van eene groote militaire magt, zou, in sommige gevallen, misschien eenen nadeeligen invloed hebben op den geest van een zwak regter. [scherpzinnige aanmerkingen!] Is er nu in het geheele Koningrijk wel eene plaats welke meer geschikt is om het *Hoog Geregtshof* binnen hare muren te ontvangen, dan *Mechelen!* Wij gelooven het niet!" [kan dit geloof ook mank gaan?]

De schrijver van dit stuk schijnt zich eens duchtig te willen uitsloven, en haalt punten aan, die zeer weinig waarde hebben. Ook schijnt hij zeer onkundig te zijn, dat Z. M. ons *heerlijk* BREDA, dat juist het middelpunt van het rijk is, bestemd heeft tot vestiging van den Hoogen Raad. De gezonde ligging van onze stad, waar de lijdende medemensch nieuwe levenskracht ontvangt, en zich verlustigt, in dit stille oord, waar de schoone natuur hare milde gave zoo ruimschoots uitstort, maakt dezelve juist voor deze inrigting ten volle geschikt.

Geen *geruisch der wapenen!* of het *gezigt van eene groote militaire magt!* zal de *zwakke regters!* hier van hun stuk brengen, of hun voor het minste hinderlijk wezen.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 28 Julij.

Eigenlijke bulletins zijn tot heden, gelijk in vroegere oorlogen plaats had, nog niet aan de poorten van het paleis aangeplakt;

de Reis-Effendi laat slechts geruchten of overdrevene berigten van overwinningen uitstooijen; volgens dezelve had het gevecht bij Varna op den 20 Julij 12 uren geduurd en hadden de Russen 2000 man verloren. Sedert verscheidene dagen heeft de Reis-Effendi niets laten bekend maken, ofschoon dagelijks koeriers uit Schumla alhier aankomen. Door de voorgewende overwinningen is de geest der Mahomedanen opgewonden en elk maakt zich ter verdediging gereed. De buitenlandsche gezanten pogen de Porte overtehalen het verdrag van 6 Julij aan te nemen; doch de Sultan schijnt hiertoe niet te kunnen besluiten, alhoewel hij weet dat Engeland daardoor het bestaan der porte in Europa heeft willen vestigen.

Jassy, den 4 Augustus.

Het schijnt als of men in het algemeen zich over de krijgsmagt van Turkije vergist heeft en dat de Groote Heer veel meer troepen in het veld heeft, als vroegere berigten uit Konstantinopel gezegd hebben. Hier uit verklaart het zich ook dat de operatien der Russische armee, die op eenen geringeren wederstand berekend waren, thans eenige vertraging ondergaan. De Turksche infanterie, welke volgens vroegere opgave naauwelijks 60,000 man bedroeg, is thans tot meer dan 200,000 man aangewassen; de kavalerie, welke op 10,000 man berekend werd, zou meer dan 30,000 man bedragen. (De Turksche kavalerie is veel talrijker, doch de massa infanterie schijnt in deze opgave te groot opgegeven.) Ook de artillerie schijnt alle verwachting te overtreffen; volgens de verzekering van de vrienden der Turken hebben deze in het leger bij Schumla 500 vuurmonden, welke door kundige kannonniers bediend worden. Het zal alzoo niemand bewonderen dat de oorlog langer zal duren en het Russische leger niets van aanbelang zal ondernemen alvorens meerdere troepen bekomen te hebben. Hier komt nog bij het terrein dat gunstig voor de Turken is en de nationale geest der Mahomedanen welke thans meer schijnt opgewekt te worden, dewijl alles te wapenen snelt. Bij Varna, alwaar de Russen eene vergeefsche poging hebben gedaan om die plaats te bemagtigen, waren het vooral de inwoners die den aanval afsloegen, en eene landing van het Russisch eskader door het welonderhoudend vuur der strandbatterijen verhinderden. Alle Christen inwoners dezer stad zijn een offer der volkswoede geworden, en het is te vreezen dat alle onder de Turken zich bevindende Christenen een dergelijk lot te wachten staat.

De bewegingen der Russische troepen in de binnendeelen des rijks zijn sedert 14 dagen algemeen, en, zoo men de geruchten gelooven mag, zouds ook de Poolsche troepen bijeentrekken. Alles toont aan dat men meerdere magt bijeentrekt en dat de wensch der Polen om deel aan den oorlog te nemen, welligt zal vervuld worden.

DUITSCHLAND en Aangrenzende Rijken.

Weenen, den 17 Augustus.

Uit Hermannstad schrijft men in dato den 9 dezer het volgende: „ De Russische armee staat steeds voor Schumla, en men verwacht van den eenen dag op den anderen de tijding van een beslissend gevecht, aangezien de Turken aldaar eene verbazende magt hebben bijeengetrokken, waaronder een talrijk korps Curden uit Azie. (Ligte kavalerie, welke de Kozakken in dapperheid moeten onderdoen.) Keizer Nicolaas met zijn staf en alle de zich bij hem bevindende buitenlandsche ministers, huisvesten onder tenten uit gebrek aan woningen. In het kamp is overvloed van levensmiddelen. Het beleg van Salistria duurt van den 20 Julij; doch de kommandant *Achmet*-Pacha verdedigt zich hardnekkig en betwist de Russen elken voet gronds."

Van den 18 dito. Volgens brieven uit Odessa van den 8 dezer had Z. M. Keizer *Nicolaas*, de Keizerin zeer verrast door onverwachts uit het leger aldaar aantekomen. De keizer had van den tijd, welke tot het maken van batterijen ter bemagtiging van Schumla benoodigd is, gebruik gemaakt om zich voor eenige dagen van de armee te verwijderen en zijne Doorluchtige familie te bezoeken.

Van het oorlogstooneel had men tot den 6 Augustus in Odessa geene nadere tijdingen. Aan beide zijde trok men meer magt bij elkander; en alhoewel de Turken zich in geen veldslag tegen de Russen durven wagen, zij zijn dapper in het verdedigen van hunne vestingen.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,

van den 29 Augustus 1828.

	Gl. Ct.
Het Mudde Tarwe.	f 9, 71
„ „ Rogge.	- 5, 51
„ „ Boekweit.	- 4, 30
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	- 0, 36
Grof „ „ idem.	- 0, 18
Boter idem.	- 0, 54
2 Ned. pond Fijn Tarwe Brood.	- 0, 18
De 1 „ „ Grof. idem.	- 0, 18
De 1 „ „ Boekweit.	- 0, 16
De 3 „ „ Roggen Brood.	- 0, 27
Het 1000 Eiken Telhout.	- 2, 70
„ „ Doof Hout.	- 1, 75
De kar Spaanders.	- 3, 25
„ „ Struiken.	- 0, 00
De 100 Mutsaard.	- 2, 80

*** Op Zondag den 17 Augustus 1828, is op den huize *Valk Rust* te Ginneken, bij Breda, overleden *ADRIANA VAN DER SANDE*, Weduwe *JAN MILDERS*, *JOHs. ZOON*, in den ouderdom van twee en zeventig Jaren en acht Maanden.

*** Op heden overleed tot mijne allerbitterste droefheid aan een verval van krachten, na voorzien te zijn geweest van de laatste H. H. Sacramenten van onze Moeder de Heilige Kerk, mijn waarde man, NORBERTUS PETRUS EELTIENS, in leven Raad der Stad Breda, in den ouderdom van zestig jaren, acht maanden, na een genoegelijke Echtverbindtenis van ruim zeven en dertig en een half jaar. Alle degenen die den dierbaren overledenen gekend hebben, kunnen beseffen wat braven man, en wat zorgvuldigen Vader, ik en mijne Kinderen aan hem verliezen.

Breda, 19 Augustus 1828.

Wed. N. P. EELTIENS,
geb. M. A. van Bedaff.

NB. De negotie in STAF-IJZER en STEENKOLEN, zal door de Wed. worden gecontinueerd, op de firma van N. P. EELTIENS en ZOON.

*** Gisteren avond overleed, in den ouderdom van ruim 38 jaren, onze tedergeliefde oudste Zoon, ISAAK van EMDEN, Makelaar. Hoezeer wij overtuigd zijn, dat zijn werkzaam leven en deugdzaam gedrag, zijne nagedachtenis bij velen in hoogachting stellen, gelijk wij daarvan, gedurende deszelfs langdurig lijden, de streelendste blijken hebben mogen smaken, voor dewelke wij gaarne onze dankbaarheid uitdrukken, treft ons die slag in onze hooge jaren te hard om niet te verzoeken dat wij van brieven van rouwbeklag mogen verschoond blijven.

Amsterdam, den 22 Augustus 1828.

E. van EMDEN,
D. van EMDEN,
geb. van Laar.
Mede namens onze overige Kinderen.

ADVERTENTIEN.

COMMISSARISSEN over het TEEKEN-INSTITUUT der Stad Breda, brengen ter kennisse aan de belanghebbenden dat op Donderdag en Vrijdag den 4e en 5e September 1828, in het lokaal van het *Teeken-Instituut*, in de Eindstraat, Wijk A. No. 26, des namiddags van 3 tot 5 ure, zal worden gevaceerd, om de inschrijving te ontvangen, van hen die verlangen, gedurende den aanstaande cursus, het Onderwijs in de *Handteekenkunde* en *Bouwteekenkunde*, tegen het vastgestelde leergeld, of om niet, te genieten. —

Zullende geene meerdere kweekelingen worden toegelaten, dan in de daartoe ingerigte vertrekken behoorlijk kunnen worden geplaatst.

Breda, den 28e Augustus 1828.

WERDEN.
Mr. J. F. van TETS.
P. L. FAES.
W. VERLEGH.

§ De ondergeteekende vraagt een FATSOENLIJK JONGELING, die genegen is zich te bekwamen in het vak van WISSELHANDEL en wat daartoe verder betrekking heeft; twee onmisbare vereischten zijn, dat men eene fraaije hand schrijve en zich verbinde, om van des morgens half negen tot één, en des namiddags van half drie tot negen ure werkzaam te zijn.

VAN REUTH VAN GILS.
Kassier te Breda.

VERKOOPING
VAN
BLOEMBOLLEN te BREDA.

De heeren VAN NAERSSEN en VAN DEN ENDEN, zullen op Dingsdag den 9 September 1828, des voormiddags ten 11 uren, in het Koffijhuis van den heer *OERS*, op de Groote Markt, Verkoopen: Eene extra fraaije partij BLOEMBOLLEN, welke allen gekweekt zijn in den Bloemtuin van de Heeren DUURMAN en BOLLEURS, Bloemisten te *Haarlem*, buiten de kleine Houtpoort, Lett. Q. 4. no. 5. — Zullende zij op den Verkoopdag, over het maken van Teekeningen, zoo voor Engelsche partijen, als aanleg en het leveren van Plantsoenen tegen het najaar, te spreken zijn.

VERKOOPING.

JACOB van NAERSSEN, Openbaar Notaris, residerende te *Breda*, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Breda*, zal, in het Koffijhuis van L. OERS, op de Groote Markt te *Breda*, op den 16 September 1828, des avonds ten zeven ure, publiek Veilen, en op den 30 derzelve maand, ten ure als boven, finaal VERKOOPEN:

Eene Moderne, nieuw doortimmerde HUIZINGE, bevattende acht zeer Logeable zoo BENEDEN- als BOVENKAMERS, fraaije ZOLDERS, KEUKEN, KELDER en verdere KOMMODITEITEN, met het regt tot gemeene Gang en Poorte aan de westzijde, staande en gelegen te *Breda*, aan de zuidzijde van den Haagdijk, Wijk B. no. 331. — Aantevaarden in gebruik den 1 February 1829.

Het voorz. huis is op maandag voor en op den dag van iedere Zitdag, des voormiddags van tien tot twaalf ure voor een ieder te zien, mits bij de Eigenaresse dat bewoonster Mevr. de Weduwe *STOOP* belet vragende.

Nog zal gemelde Notaris, ter plaatse dagen en ure als voor, publiek Veilen en finaal VERKOOPEN:

Eene HUIZINGE, PLEIN en ERVE, met alle de toebehoortens van dien, genaamd *de Jonge Oranje Spruit*, staande en gelegen te *Breda*, aan de noordzijde van de Kraanstraat, bij de Haven, Lett. D. no. 373. In huur bij de Heer *P. N. GOETZEE*, tot 1. Mei 1829, zijnde hetzelfde Huis inmiddels des Maandags en Woensdags, des voormiddags van elf tot een uur, voor de gegadigden te zien, mits belet vragende bij den bewoonder.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.